

Ob 80-letnici SŠM, 1978. Tatjana stoji tretja z leve (hrani SŠM, fototeka).

Družila naju je ljubezen do mačk. Ni imela svojih, so se pa k njej v hiško sredi Ljubljane zatekle sosedove ali potepuške in jih je z veseljem hranila. Z navdušenjem sva si izmenjevali fotografije najinih muckov. Tatjana je imela avto, s katerim je rada obiskovala kraje predvsem v okolici Ljubljane: Domžale, Vrhniko, Logatec. Najraje se je ustavila v slaščičarnah, saj je bila zelo sladkosneda. V Logatcu sva se večkrat srečali v Kljukcu, kjer sva pojedli tortico in spili čaj ali kakav ter malo poklepetali. Vsak teden mi je v pisarno prinesla revijo Jana, ki jo je že prebrala in sva predebatirali kakšen zanimiv članek. Še v pozni starosti je telovadila, vse do pandemije covida.

Draga Tatjana, hvala ti za vse lepe skupne trenutke, za smeh in skrbnost, vse tiste drobne pozornosti – ko me je zjutraj za rojstni dan na prenosnem telefonu pričakalo prvo tvoje voščilo in na pisalni mizi čakalo darilce.

Pogrešala te bom!

Mateja Ribarič

Tatjana Hojan je bila povsem predana bibliotekarka Slovenskega šolskega muzeja. Prav do zadnjega dne, ko so na njeni delovni mizi v knjižnici muzeja obstale naloge za naslednji dan. Hvaležna je bila za to možnost, da je imela svoj stol in mizo z računalnikom, ki ji jo je ob odhodu v pokoj leta 2003 s posebnim občutkom za njeno veliko tiho željo, da se vez z muzejem ne pretrga, omogo-

čil takratni direktor dr. Branko Šuštar in je to spoštljivo nadaljeval tudi direktor mag. Stane Okoliš. Hkrati to ni bila le uresničitev njene želje, pač pa pomembna pridobitev za muzej, saj je pravzaprav kot prostovoljka v teh dvajsetih (upokojskih) letih opravila nešteto večjih in manjših nalog pri delovanju muzeja. Med drugim je napisala številne članke. Imela je to lastnost, da je članek napisala hitro, ni komplicirala, ni brskala še po tej in drugi literaturi, ni pustila, da se uleže in ga še enkrat dopolni, predela. Zbrala je gradivo, ki ga je odlično poznala, napisala prispevek in takoj oddala naprej. Tudi zato je bila praviloma prva med avtorji z oddanimi prispevki.

V spominu vseh bo ostal njen izrazit smisel za pomnjenje datumov, obletnic. Zaznamovala jo je doslednost v natančnem dnevnem ritmu, ob točno določenem prihodu in odhodu iz muzeja, ob malici natančno ob 10. uri, ob točnem prihodu na sestanke ali na druženja, ki jih je imela še posebno rada. Vsak od nas se bo spomnil njenih drobnih pozornosti in skrbno izbranih darilc. Nepozabna ostaja najina zadnja skupna kavica in tortica v Maxijevi slaščičarni v prvih oktobrskih dneh. Ob pogovoru o tem in onem je na koncu rekla: »Tako rada bi še dočakala prihodnje leto, ko bo toliko lepih obletnic!« Mislila je na svoj 85. rojstni dan, na 60-letnico, odkar je prišla v muzej, na 20 let od upokojitve, na 125-letnico Slovenskega šolskega muzeja. Seveda sem ji takoj odgovorila: »Oh, saj boš.« Ni bila prepričana. Čez deset dni je ni bilo več.

Tatjana je predstavljala tesno vez med našo muzejsko službo in utrinki iz zasebnega življenja. Vse to se je zlivalo v prepleteno, a nevsiljivo celoto. Vsakogar od nas je (praviloma) zbudilo njeno prvo jutranje sporočilo: voščilo za rojstni dan. Pogosto je na zgodnje sobotno ali nedeljsko dopoldne na telefon poslala kratko sporočilo iz katere od njenih nekaj skrbno izbranih slaščičarn. Tako je na mojem telefonu med najinimi točno 280 sporočili zadnje z 9. oktobra 2022, ko piše: »Končno spet na Vrhniki.« S svojim avtom se je zapeljala do ene njenih – najinih slaščičarn na sladico in žitno kavo na Vrhniko, v njej dragi kraj njenih prednikov. Pričakovala je, da bo kmalu tudi predstavitev nove številke Vrhniških razgledov, v katerih je objavljala zapise o učiteljih in učiteljicah na tem območju, posebej drag pa ji je bil prispevek o spominih na življenje na Vrhniki, ki jih je zapisal njen oče Tone Hojan, Tatjana pa ga je pripravila za objavo.

Ob prebiranju njenih drobnih telefonskih sporočil nasmešek prikličejo tista, ki so povezana s frizerjem, kamor – za spremembo od nas, drugih – ni marala hoditi. Najbolj zgovorno je: »Trpim pri frizerju.« Zelo rada je zahajala na

Tatjana ob razstavi 100 let slovenske učiteljske organizacije, 1989 (hrani SŠM, fototeka).

Tatjana kot avtorica na odprtju razstave Od verske k brezverski šoli Andrej Praprotnik, 1994 (hrani SŠM, fototeka).

družinska srečanja k sorodnikom v Štrit na Dolenjskem, in to v prejšnjih letih združila še z obiskom Šmarjeških Toplic – ali kot je zapisala: »Prispela v Šmarješke.«

V obdobju covida, ko smo pretežno delali od doma, ona pa je kljub temu rada ohranjala svojo muzejsko vsakodnevno rutino, nas je pogrešala. Večkrat se pojavijo vprašanja: »Kdaj prideš?« Posebej topel občutek pa je ob njenem zapisu: »Pogrešam Te.«

Tudi mi jo bomo pogrešali. Bila je tako zanesljiv del našega vsakdana. Poznala je naše male radosti in mi njene. Letošnje poletje je bilo vroče. Takšno kot ga je imela najraje. Mraza ni marala. Odšla je s hladnimi jesenskimi meglicami.

Draga Tatjana. Vemo, da smo bili Tvoja muzejska družina. Hvala Ti.

mag. Marjetka Balkovec Debevec

Ne spomnim se prvega srečanja s Tatjano, zagotovo pa je bilo v povezavi z njenim računalnikom. Hitro je namreč ugotovila, da se lahko glede problemov z njegovim (ne)delovanjem obrne name, jaz pa, da se lahko z gotovostjo zanesem nanjo, da mi bo ekspeditivno lektorirala besedila za razstavo ali članek za Šolsko kroniko. Tako sta se med nama razvili globoko spoštovanje in kolegialnost. Spomnim se, da mi je nekoč v zahvalo, da sem ji popravil računalnik, podarila čokoladko v obliki računalniške miške. S tem je potrdila moje zanimanje za računalnike in sladkosnednost, ki nama je bila skupna, še posebej do švicarske tortice iz slaščičarne Zvezda.

Marko Ljubič

Kolegico Tatjano Hojan sem spoznala pred petindvajsetimi leti, ko se je začela moja vloga muzejske gospodične učiteljice in s tem pedagoški program zgodovinskih učnih ur, ki je tudi po njeni strokovni zaslugi povezal Mestni muzej Ljubljana in Slovenski šolski muzej.

Ker je bila Tatjana prisotna že na prvi, predpremierni učni uri v sklopu razstave Homo sum: IVAN HRIBAR, na kateri so vloge učencev zelo prepričljivo igrali kolegi iz obeh muzejev, se je najin pogovor navadno začel na to temo. Zara-